

BUTLLETI DEL PARTIT SOCIALISTA CATALÀ

Any III Núm. 9

Juny 1944

Redacció:
Apartado 8620
México, D. F.

L'Entesa Socialista Basco-Catalana

El Comitè Central Socialista d'Euscadi i el Partit Socialista Català han commemorat aquest Primer de Maig amb un acte d'afirmació i solidaritat. I conseqüents amb llur política d'aliances antifeixistes varem invitar a l'acte els partits i organitzacions de tipus democràtic de Catalunya i d'Euscadi, partits i organitzacions que formen part del Govern del President Aguirre i els de catalans que, com el Partit Socialista Català col·laboren en el moviment de les Comunitats Catalanes, que tenen com organisme superior al Consell Nacional de Catalunya que presideix Carles Pi i Sunyer. També hi foren invitades la C. N. T. i la U. G. T.

El Partit Socialista Català segueix fidel a les seves normes fonamentals. En el Manifest de març del 1941 dèiem la nostra voluntat de lluita per la llibertat de Catalunya i l'emancipació dels treballadors; que el nostre objectiu immediat era el derrocament del règim franquista, opressor del nostre poble, i que també lluitaríem contra qualsevol altre règim — monarquia, república o d'una altra mena — que s'oposés a les nostres llibertats nacionals. En l'aspecte social dèiem que les aliances circumstancials o els pactes polítics que poguessim fer no afectarien poc ni molt el contingut social del nostre partit; que les circumstancials enteses no impedirien que seguíssim treballant perquè a Catalunya s'hi instaurés un règim basat en la distribució socialista de la riquesa, sota el qual la personalitat humana pugui manifestar-se sense restriccions de cap mena i tota forma d'opressió esdevingui impossible. Adreçarem els nostres esforços — dèiem — a aconseguir que les classes populars catalanes trobin, en una pàtria nacionalment alliberada, llur definitiva emancipació social.

I és sobre aquests des punts fonamentals que el moviment obrer dels pobles hispànics està dividit en tres sectors o tendències: hi ha qui està disposat a les màximes concessions i considera compatible amb la dignitat de treballadors i d'antifeixistes qualsevol pacte que puguin signar amb els suposats falangistes arrepençats i amb els reaccionaris de la pitjor mena, fins ara al servei de Franco; n'hi ha d'altres que oblidant les conquestes assolides durant la nostra guerra, per damunt dels textos legals vigents, voldrien tornar al passat, defensant com a punt de partida la Constitució republicana espanyola de l'any 31, com si a casa nostra no hagués passat res i com si les perspectives d'un futur immediat no permetessin de preveure orientacions polítiques, econòmiques i socials molt més progressives; finalment hi ha el sector que podríem considerar representat pels socialistes i republicans demòcrates que assistiren a l'acte, tots els quals consideren superada aquella etapa constitucional espanyola.

Entré Catalunya i Euscadi, de President a President, ja es féu un pacte durant els darrers temps de la nostra lluita comú contra Franco i la Falange. De pactes entre partits polítics ja n'hi havia hagut molt temps abans. El primer fou el de Cambó i els seus homes de la Lliga, entre la burgesia de Catalunya i d'Euscadi, i no va tenir cap eficàcia perquè es basà en qüestions simplement aranzel·làries; després vingué l'anomenada Triple Aliança de Catalunya, Euscadi i Galícia, que la Dictadura Primo de Rivera va frustrar en les seves perspectives i que ara reneix en terres d'Amèrica amb les organitzacions anomenades "Galeuzca". L'aliança nostra, l'aliança socialista basco-catalana ofereix noves perspectives; pot i ha de tenir una major importància per al futur polític dels dos pobles germans; serà la demostració de com els treballadors de nacionalitats diferents poden entendre's i coincidir, en un pla d'igualtat, en l'acció política progressiva dels pobles respectius.

Perquè la defensa del dret dels pobles a disposar de llurs destins és perfectament compatible amb el veritable internacionalisme.

MOVIMENT OBRER

El dia 30 d'abril, al Restaurant del Centre Basc, del carrer Madero, a Mèxic, es va celebrar un acte d'afirmació i solidaritat organitzat pel Comitè Central Socialista d'Euscadi i el Partit Socialista Català, amb motiu del Primer de Maig i com a primer acte públic de l'Aliança Socialista Basco-Catalana.

Foren invitades les organitzacions i partits polítics de Catalunya i d'Euscadi d'orientació democràtica i es reberen les adhesions de Comunitat Catalana de Mèxic, Esquerra Republicana de Catalunya, Acció Catalana Republicana, Estat Català, Partit Nacionalista Basc, Acció Nacionalista Basca, Unió General de Treballadors d'Euscadi, Unió General de Treballadors de Catalunya. La Confederació Nacional del Treball va trametre la seva adhesió, signada pel company P. Alfara-che, Secretari de la Delegació General. dient: "Lamentem no poder assistir a l'acte, perquè els nostres companys pensen realitzar-ne un altre i, com és natural, ens veurem impossibilitats d'assistir al vostre. Amb tot, com que ja coneixeu el nostre pensament, podeu estar segurs que, en esperit, estem amb tots aquells que, en aquestes hores precursors de la gran acció del proletariat pel triomf del socialisme, afirmen llur pensament en aquesta direcció".

A la presidència de l'acte hi havia Tomàs García, president del Comitè Central Socialista d'Euscadi, amb la seva companya; Felip Barjau, president del Consell Executiu del Partit Socialista Català; Telesforo de Monzón, representant del President Aguirre a Mèxic i Conseller del Govern Basc; Santiago Aznar, ex secretari de la U. G. T. de Biscaia i Conseller del Govern Basc, amb la seva companya; L'Arquitecte Blanch, representant de Comunitat Catalana de Mèxic; Miquel Ferrer, Secretari General de la Unió General de Treballadors de Catalunya i del Partit Socialista Català; Ramon Peypoch, secretari d'Acció Catalana; Josep Tomàs i Piera, del Secretariat d'Esquerra Republicana de Catalunya; Dr. Paniello, representant d'Estat Català; Izunza, d'Acció Nacionalista Basca.

Varen fer ús de la paraula Santiago Aznar, el qual recordà les lluites obreres d'Euscadi i la incorporació dels treballadors socialistes bascos al moviment de reivindicació nacional; afirmà la compatibilitat d'ambdues accions polítiques i es lamentà que encara hi hagi companys del moviment socialista espanyol que no vulguin comprendre una tal posició quan els mateixos Estatuts del Partit Socialista Espanyol preveuen la conveniència de defensar el dret dels pobles hispànics

(Segueix a la p. 2)

MOVIMENT OBRER

(De la p 1)

a la seva llibertat a mesura que es desvetlli llur consciència nacional.

Miquel Ferrer, en nom dels socialistes catalans, féu remarcar la importància de l'aliança socialista basco-catalana; remarca els punts principals del Manifest Programa que inicià les tasques d'organització del Partit Socialista Català; afirmà la fidelitat del Partit a les directrius fonamentals del primer manifest explicant la presència d'amics dels diversos partits polítics democràtics de Catalunya i d'Euscadi en un acte de Primer de Maig, presència que és la ratificació de l'entesa antifeixista i de reivindicació nacional que permet una estreta col·laboració dels diversos sectors democràtics dels dos pobles a l'entorn del President Aguirre els uns i a l'entorn de Carles Pi i Sunyer els altres, com a president del Consell Nacional de Catalunya, resident a Londres, orientador i propulsor del moviment de les Comunitats Catalanes i d'altres entitats patriòtiques, adherides a la política nacional que compta amb l'adhesió del Front Nacional de resistència que actua dintre de Catalunya mateix; finalment es lamentà de la divisió en que es troba el moviment obrer i, amb motiu del Primer de Maig, féu una crida a la concòrdia proletària.

x x x

Estàvem convençuts que el criteri conservador anglès, siguin quines siguin les circumstàncies de guerra del moment, no podia coincidir amb el criteri dels laboristes anglesos. El Consell Nacional Laborista en la seva darrera reunió, comentant les manifestacions de Churchill, s'ha pronunciat contra el règim franquista i s'ha declarat, una vegada més, al costat dels que lluitàrem contra Falange durant prop de tres anys.

x x x

A Nova York, actua d'un temps ençà la **American Labor Conference on International Affairs**, amb un comitè executiu permanent integrat per les principals figures del moviment sindical i polític nord-americà i alguns refugiats, vells militants del moviment obrer d'Europa: Raphael Abramovitch, David Dubinsky, Clinton S. Golden, John Green, William Green, George M. Harrison, Louis Hollander, James T. Shotwell i Matthew Woll.

El Partit Socialista Català ha estat invitat a fer un intercanvi de publicacions i d'informació del moviment obrer de Catalunya.

Aquesta Conferència permanent té per objecte l'estudi de tots els problemes de la classe obrera i dedica especial atenció als de reorganització dels moviments polítics i sindicals dels països dominats pel feixisme, constatant, en diversos treballs publicats, la preocupació de la posició política i el comportament dels elements comunistes davant la futura nova estructura orgànica del moviment obrer internacional. Els problemes de la postguerra i de reconstrucció són també estudiats a fons des del punt de vista de la classe obrera. Uns comentaris adients són dedicats a tots els projectes de reconstrucció que es fan de cara al manteniment del règim capitalista, fent remarcar la força d'oposició que tenen aquesta mena de projectes entre els treballadors.

EL MEU PRIMER DE MAIG

La tradicional política centralista espanyola feia perdre a l'Estat, l'any 1898, els darrers vestigis d'aquell Imperi on no s'hi podia mai el sol. Els espanyols, en aquella desfeta polític-militar, a més a més de sentir-se humiliats pel seu orgull racial, vèien perduda la possibilitat de continuar explotant les fonts de riquesa que representaven per a ells les anomenades colònies. Els catalans, en canvi, sempre foren partidaris del dret de sobirania nacional dels pobles i n'és una prova la munió de noms, ben nostres, que figuren entre els lluitadors al servei de la causa cubana, per exemple, i l'actitud de Pi i Margall al Parlament espanyol.

La tradicional incapacitat dels homes d'Estat espanyols per a resoldre problemes de llibertats nacionals, provocà aleshores el final estrepitos que tots coneixem i Catalunya en va patir les conseqüències en la seva indústria per la pèrdua d'antics mercats. Encara recordo ben bé la greu situació econòmica que es produí a casa meua com a conseqüència de la manca de feina dels meus pares. La crisi de treball que la pèrdua de les colònies va provocar a Catalunya deixà sense feina a molts i molts treballadors i va crear un malestar tan intens que va culminar amb la vaga general de Barcelona, el mateix any 1898, iniciada amb una vaga gremial metal·lúrgica.

"El geni polític de Castella" de què ens parlava a les Constituents republicanes d'Espanya el darrer Embaixador de la República a Washington, va fer la seva reparició posant en joc totes les violències contra aquella vaga general i va confiar a aquell exèrcit que poc temps abans, brut de sang i de vergonya, havia hagut de fugir de Cuba i Filipines, l'encàrrec de fer front als obrers barcelonins que es defensaven a les barricades.

La consciència de la classe obrera va respondre a la repressió salvatge, quan Paulí Pallars, llença una bomba de dinamita contra un dels caps militars més representatius de l'època: el general Martínez Campos. Aquella bomba llençada a la cruïlla de la Gran-Via i carrer de Muntaner va costar la vida a Pallars. I Santiago Salvador va voler venjar-lo llençant una altra bomba en una funció reial del Gran Teatre del Liceu de Barcelona.

La repressió governamental continuava. Però es volia fer un escarniment fort i vingué la bomba del carrer dels Canvis, tirada per una mà venuda que cuidà molt bé que l'artefacte fes explosió quan ja havien passat les dignitats eclesiàstiques i militars que anaven a la processó. Les víctimes foren dones i criatures.

I es prengué aquell atemptat per justificatiu d'una nova repressió que no respectà res ni ningú. Foren detinguts molts obrers i alguns intel·lectuals simpatitzants amb el moviment obrer, entre els quals hi havia Pere Coromines.

La classe obrera de Catalunya estava indignada perquè tenia el convenciment que aquella bomba havia estat obra del propi govern de Madrid per tal de tenir un motiu per a intensificar la repressió. Fou aleshores que, com a complement d'un pla minuciosament elaborat contra el moviment polític i social de la nostra terra, es destinà Lerroix a Catalunya. La

feina encomanada al líder del Partit Radical donà resultat i foren molts els obrers que caigueren al parany entabonat per la demagògia lerrouxista.

El moviment obrer, indignat amb les informacions que tenia dels turments que patien els companys i amics acusats d'un delicte que no havien comès, anà preparant una gran manifestació per al Primer de Maig, per tal de reclamar la llibertat dels detinguts. El Governador Civil de torn, digué que no autoritzaria aquella manifestació. Però hi anà una comissió, nomenada en una reunió celebrada a l'estatge de "La Colla de Sant Mus", al carrer del Parlament, i els companys Rubaudonadeu, de l'Art Tèxtil, Homedes, del ram Metal·lúrgic, Cortiella de l'Art d'Imprimir, Bosch pels Paletes i Tarrés pels Carreters, el convencieren de la conveniència d'autoritzar aquella manifestació i accedí l'home a condició que el recorregut fos el següent: Plaça de la Universitat, Rondes de Sant Antoni i Sant Pau, Portal de Santa Madrona, Porta de la Pau, Passeig de Colom fins al Govern Civil on es lliurarien les conclusions.

Jo vareig assistir a la manifestació amb el meu pare. A les vuit del matí del dia Primer de Maig del 1901, la Plaça de la Universitat estava de gom a gom.

En iniciar-se la manifestació, per confusió o pel que fos, els manifestants baixaren pel carrer de Pelai en lloc de fer-ho per la Ronda de Sant Antoni, tal com s'havia convingut amb el Governador. Les juntes dels Sindicats anaven al davant. I a la cruïlla dels carrers de Pelai, Balmes i Vergara, mentre a la Plaça de la Universitat encara hi havia una gentada imponent, Tresols, el Cap de Policia, acusat pel poble d'ésser un dels botxins de Montjuïc, va posar en moviment les seves forces i, personalment, va bastonejar a Ramon Sempau, un dels que havien estat detinguts a Montjuïc i que una vegada posat en llibertat va escriure un llibre titolat "Los Victimarios" on explicava els mals tractes que havien patit ell i els seus companys de presó. Sempau es treu la pistola i dispara contra Tresols, sense tocar-lo. La gent ataca la policia que fuig. En arribar a la Plaça de Catalunya un altre policia, el comisari Memento, barra el pas als manifestants posant en moviment tots els seus homes i Cortiella i Homedes intenten de convèncer-lo de la inutilitat dels seus propòsits perquè no hi havia possibilitat de fer tornar enrera als manifestants.

La manifestació va per entrar a les Rambles i aleshores surt la Guàrdia Civil i comença una càrrega, sabre en mà, contra els manifestants. Cau un guàrdia i el seu cavall. Els Civils disparen els fusells i cauen set o vuit manifestants, entre ells una dona. El poble es defensava amb pedres i bastons.

Però les forces armades acabaren per dominar la situació i aquells incidents inspiraren al pintor Cases aquell quadre que hi havia a tantes cases barcelonines perquè es féu popular i es tenia com un acte de protesta contra l'acció de la Guàrdia Civil de tots temps. I amb un resultat de cinc o sis morts i nombrosos ferits, vaig veure, aquell Primer de Maig i per primera vegada en la meua vida, com es defensava el "principi d'autoritat", sense autoritat.

Joan FRONJOSA.

De **España Popular**, portantveu del partit comunista d'Espanya a Mèxic; 9 de juny 1944:

"...el acuerdo concluido con los representantes de la Conferencia de Derechas Autónomas es un importante paso en ese sentido. Pero es insuficiente. En la jornada del 14 de abril la Junta Suprema llama nuevamente a todos los españoles a forjar la unidad nacional..."

x x x

De **Retorn**, portantveu del P. S. U. C. a Santiago de Xile; abril 1944:

"A Catalunya i a Espanya els catòlics s'han incorporat ja al Front Unic Català i a la Junta Suprema d'Unió Nacional: manquen encara els monàrquics, els militars, la marina i l'aviació".

x x x

De **La Voz de México**, portantveu del partit comunista mexicà; maig 28, 1944:

"...el nuevo partido obrero de este país (Costa Rica) "Vanguardia Popular", ganó una victoria significativa cuando el Papa Pío XII cablegrafió al Arzobispo Sanabria, aprobando su actitud de permitir a los católicos hacerse miembros de Vanguardia. El secretario de Vanguardia, señor Manuel Mora, es el antiguo secretario del Partido Comunista, ya disuelto".

x x x

D'un article del vell militant socialista belga, Louis de Brouckere, exiliat a Londres:

"El Partit Comunista dels Estats Units ha deixat d'existir, almenys oficialment... Fins ara s'havia concedit que el Partit Comunista propugnava la lluita de classes i declarava que cal desvetllar la consciència del proletariat per tal d'unir-lo per al combat contra la societat capitalista; que aquest combat serà enèrgic i perllongat però que fatalment portarà a la victòria... Aquesta veritat ja està lluny d'ésser la veritat oficial. El comunisme acostumat als viratges ràpids i intrèpits està preparat ara com un exèrcit ben entrenat a defensar una posició totalment oposada... No propugna cap compromís entre socialisme i capitalisme a base d'un sector econòmic dedicat al règim d'empresa privada i un altre reservat al servei públic. Aquests representants de la més pura ideologia proletària ni tan sols volen admetre la nacionalització de la banca, els ferrocarrils i les mines. Diuen als obrers que s'abstinguin de fer vagues. Afavoreixen l'ús del capital americà en els mercats estrangers. D'ara endavant llurs aspiracions seran "cooperar per a fer més efectiu el sistema d'explotació capitalista als Estats Units"..."

La recent reforma constitucional per la qual s'han ampliat les facultats autònòmiques de les repúbliques que constitueixen la Unió Soviètica (un aspecte de la qual comentàvem en el número anterior) ha replantejat una vella discussió teòrica a l'entorn del grau de sobirania de les referides repúbliques.

La més àmplia manifestació de sobirania és evidentment la independència. L'article disset de la Constitució soviètica proclama el dret a la separació, amb la qual cosa la sobirania nacional queda perfectament garantitzada. Ara bé, aquesta declaració en el cas concret de la URSS té un simple valor programàtic o realment positiu?

Donada la nostra condició de ciutadans d'un estat plurinacional, el tema té, per a nosaltres, un interès innegable i, per tal motiu, ens en fem ressó.

Hom ha plantejat els dos aspectes de la qüestió: el jurídic i el polític.

D'acord amb el dret constitucional soviètic, la nació que utilitzant la susdita facultat volgués separar-se hauria de plantejar el seu plet, inicialment, al Consell de les Nacionalitats, organisme representatiu dels interessos de les diverses repúbliques i territoris autònoms que integren la Unió. En el cas que aquest organisme acceptés com a legítima la referida aspiració, seria indispensable, després, l'acord favorable de la primera Cambra. En aquesta Cambra, dada que ens sembla important, la nació propiament russa ("opressora de pobles", com l'havia anomenada Josep Stalin) té majoria absoluta. Però el veritable poder rau en el Consell Central Executiu puix que tenint en compte que el Congrés de la Unió té un període de sessions limitadíssim l'ha revestit d'àmplies facultats, fins i tot per suspendre provisionalment o derogar qualsevol decisió d'un altre òrgan, ja sigui de l'Estat federal o de les entitats particulars. Es clar que en el cas de discrepància ha estat prevista la constitució d'una Comissió Mixta per a derimir el plet en definitiva o convocar, a darrera instància, un Congrés extraordinari de la Unió.

Tot amb tot, hom s'inclina al pessimisme. Els més famosos observadors de la política russa —l'embaixador Joseph Davis inclòs— coincideixen en afirmar que difícilment l'anhel separatista d'una de les setze nacionalitats que componen la URSS (en la nova Constitució es dona per definitivament resolta la reincorporació dels estats bàltics) podria trobar un feliç desenllaç enmig de tants esdeveniments legalistes. Però encara hi ha un altre factor en joc no menys important que la legislació soviètica: el Partit únic.

En el cas de la Unió Soviètica sabem, per les lleis vigents, que la sobirania rau en el poble. La Constitució proclama universals les eleccions a diputats. El dret de vot és reconegut a tots els ciutadans des de l'edat de 18 anys. En realitat, però, aquesta facultat que en tota democràcia és la determinant del poder, queda reduïda, a la URSS, a la funció d'un simple referèndum.

El Partit Comunista —partit únic— porta el control de l'electorat: assenyalant les directrius polítiques en els òrgans electius dels soviets; proposant els candidats. Generalment les mocions dels membres del Partit entre els electors són aprovades per unanimitat. Difícilment hom s'atreveria a una oposició formal. En el XII Congrés del Partit Comunista (b) s'aprovà la següent declaració que, moralment, la impossibilita: "Tots els esforços que es facin per a independitzar l'Estat i el Partit són de naturalesa contra-revolucionària. Ha d'assegurar-se al Partit la direcció dels òrgans soviètics i de l'economia de l'Estat".

L'existència d'un sol Partit impossibilita l'exercici de l'oposició i, per consegüent, el reconeixement dels drets de les minories tant en l'aspecte individual com en el nacional car, per altra part, el Partit Comunista adopta una organització absolutament centralitzada, prescindint que l'Estat sigui federal.

Davant les crítiques de comunistes de les nacionalitats de la perifèria sobre l'inconvenient de la centralització del Partit (crítiques que es troben especialment en els textos corresponents al període inicial del Poder soviètic quan el dret de crítica era més ampli) els comunistes pan-russos tenien un argument de cert valor. El fet que a Rússia "el proletariat, guia de la revolució, correspon a l'antiga nació dominant mentre que les nacionalitats alliberades són essencialment camperoles" (XII Congrés, abril del 1923).

Els comunistes espanyols ens parlen, quan del problema català es tracta, de l'exemple rus. I aspiren, naturalment, a dominar-lo (no pas a resoldre'l) supeditant el moviment obrer català a llur direcció política a través del Partit únic.

Naturalment ni com a catalans ni com a obrers ens sembla bona la idea. A la Península veient l'aspecte des de l'angle econòmic es produeix un fet completament invers al que al·ludien els comunistes pan-russos per a donar cert pes a la seva tesi. La concentració industrial es produeix a Catalunya i és Catalunya, sempre, a través de la història el motor de la Revolució.

J. SOLER-VIDAL.

LA TRAJECTORIA DELS PARTITS COMUNISTES

per MIQUEL FERRER

Durant una colla d'anys els partits comunistes de tot el món, obeïnt consignes de la Internacional Comunista dedicaren el més escollit del seu repertori d'insults als socialistes de la Segona Internacional: social-traïdors, social-patriotes, lacais de la burgesia, etc., etc. Aquests insults acabaren quan es féu pública la consigna del Front Popular Antifeixista per tornar-se a reprendre una temporada més tard quan el Pacte Germano-Soviètic. Actualment, els dirigents dels partits comunistes de tot el món fan mans i mànegues per arribar a aconseguir dels socialistes un nou marge de confiança que permeti — diuen — la unificació de tots els treballadors en un sol partit.

Naturalment, els socialistes dubten en un lloc i es neguen en altres a tornar a servir els propòsits dels anomenats comunistes. Es redrecen contra les possibles noves maniobres. Increpen als que fa poc temps els insultaven i bescantaven per tot arreu i posen en evidència els viratges, les maniobres i les consignes de blanc i negre dels que sense ser ciutadans de la URSS ni haver pres part en la Revolució d'Octubre, es presenten en el moviment obrer com autèntics bolxevics monolítics.

A Catalunya es va donar el cas de la primera realització d'unitat obrera socialista. I ja sabem el resultat que va donar i què en resta d'aquell anomenat Partit Socialista Unificat de Catalunya. L'experiència dels que caiguérem en el parany dels anomenats comunistes ha d'ésser allisonadora per als socialistes de tot el món. Perquè mentre persisteixi l'afany de predomini i la mentalitat je-suítica que empra tots els mitjans per aconseguir llurs propòsits, bons o dolents; mentre es consideri als militants com a remat i la discussió de les consignes donades des de dalt sigui motiu suficient per a morir trotskista; mentre els instructors de torn no deixin, de veritat, d'innmiscuir-se en la política, socialista o no, de països que no són el propi, cap esperança de reconciliació no serà possible entre socialistes i comunistes de la mena que coneixem.

Actualment, els anomenats partits comunistes de tot arreu estan enfeïnats en l'aplicació de la darrera i més sensacional de les consignes: la política "d'unió nacional". Aquesta "unió nacional" pretén aplegar el proletariat, la petita burgesia i fins i tots els feixistes arrenpen-

titis que ja veuen molt propera la derrota del nazisme, del feixisme i del falangisme. I com que l'ordre de les aliances no preocupa poc ni molt als anomenats comunistes, velent que pel costat obrer i entre els demòcrates liberals no aconseguen llurs propòsits, comencen per a concertar llurs aliances amb les forces de dreta o amb els que fins fa quatre dies recolzaven règims antidemocràtics o feixistes descarats.

El nou programa dels partits comunistes deixa de banda les reivindicacions econòmiques i socials que els caracteritzaven anys enrera i que féu desplegar tant de dinamisme a les famoses comissions d'agitació i propaganda. Ara, les reivindicacions comunistes són d'una mena molt diferent: la primera i principal, cosa lògica si tenim en compte els primers aliats a conquerir, és la de fer marxa enrera en qüestions com la religiosa. No n'hi ha prou amb la separació de l'Església de l'Estat; cal autoritzar les manifestacions públiques religioses i especialment les dels catòlics, amb els quals han establert els primers contactes polítics.

Hi ha llocs on els intents d'unitat obrera propugnada pels comunistes ha fracassat, com a la Gran Bretanya; en molts països han trobat novament disposats a fer la prova, com a Cuba, als socialistes.

Hi ha llocs, com els Estats Units d'Amèrica, que la consigna ha estat dissoldre el partit com a tal partit polític i convertir-lo en una simple agrupació, els membres de la qual són lliures d'afiliar-se a un dels partits nordamericans: el Partit Demòcrata o el Republicà, per bé que sembla que té la preferència aquest darrer tot i estar disposats a recolzar la reelecció del President Roosevelt.

Hi ha, encara, un altre tipus de dissolució del partit comunista que consisteix en convertir-lo en un anomenat partit popular sota la benedicció de l'Església catòlica, com a Costa Rica, on el secretari del que fou partit comunista de San José, ha aconseguit la benedicció de l'Arquebisbe Sanabria i del propi Papa Pius XII, per a actuar de secretari del nou partit Vanguardia Popular. El secretari del dissolt partit comunista, es diu Manuel Mora.

La dissolució de la Internacional Co-

munista ha donat, fins ara, aquest resultat. La llibertat i independència dels antics partits comunistes es veu ben bé que és veritat. Ara cadascú tira pel seu costat i només s'hi veu una coincidència: el propòsit de guanyar-se les simpaties de la gent de dreta. Però la gent de dreta sembla que a tot arreu no és com la de Costa Rica, fàcil d'entabancar. Són moltes, encara, les persones de dreta que no creuen en la sinceritat dels anomenats comunistes, malgrat que aquests els demostrin amb munició de fets i de propaganda que ja no són els mateixos de temps enrera; que aquella mena de comportar-se quan els pactes de Front Popular ja ha passat a la història i no tornarà mai més.

Els anomenats comunistes espanyols i llurs satèl·lits del P. S. U. C., com els altres dels països en guerra, mantenen en peu llur organització. Es massa recent el record del resultat de llur campanya d'unificació socialista-comunista espanyola i l'experiència de la unificació psuquística catalana. Mentrestant, el partit comunista espanyol, que ja ha perdut fins i tot la simpatia d'elements destacats del socialisme espanyol com Lamóneda i Rodríguez Vega, no veient la possibilitat d'aconseguir adeptes entre la classe obrera, sembla orientar la seva política a la manera dels seus camarades de Costa Rica i el primer pacte fet públic és el concertat amb els elements de la famosa C. E. D. A. (Confederación Española de Derechas Autónomas), el partit del Gil Robles dels fets d'Octubre del 34; la qual té com organització filial a Catalunya l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, promotor del conflicte de la Llei de Contractes de Conreu, i, probablement, l'aliat del P. S. U. C. en l'acció que diu que mena a Catalunya l'anomenada Junta Suprema, l'existència de la qual tants i tants desmentiments ha provocat. La primera notícia del pacte dels comunistes amb la C. E. D. A. ens la dona, sense embuts, "España Popular", de Mèxic, corresponent al dia 9 de juny del 1944.

Davant la nova política "d'unitat nacional" dels anomenats partits comunistes, quin paper voldran jugar quan arribi el moment de refer el moviment obrer internacional? Si als Estats Units es disposen a recolzar la persistència del règim capitalista i a Costa Rica, a Espanya i a Catalunya recolzen les dretes i els terratinents, amb qui dret podran presentar-se en una conferència socialista nacional o mundial?

MOVIMENT OBRER

La iniciativa de la Federació Sindical Internacional de celebrar un Congrés Obrer per a estudiar els problemes de guerra i els immediats de la pau, ha estat ajornat per mor de les dificultats de reunió que ha creat el problema de la invasió d'Europa per les forces armades de la Gran Bretanya i els Estats Units. La reunió havia de tenir lloc a Londres aquest mes de juny.

Es diu que s'està estudiant la possibilitat de fer la reunió al Canadà, el gran país on va trobar acolliment l'Oficina Internacional del Treball i on el moviment obrer ha pres un increment extraordinari amb representants directes en els alts organismes de l'Estat, als consells de producció de guerra i a tot arreu.

x x x

El Partit Socialista dels Estats Units continua els treballs preparatoris de la Conferència Intercontinental Americana de Grups Socialistes, encaminada a estudiar la constitució d'un organisme interamericà que coordini i impulsi el moviment socialista.